

POSTANOWIENIE

Dnia 9 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba

w sprawie z wniosku P. A. S.
przy uczestnictwie M. R. B., M. B. B. i P. S.A. w W.
o stwierdzenie nabycia spadku po Z. W. B.,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 stycznia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczynie
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 24 listopada 2015 r., sygn. akt II Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od wnioskodawczynie na rzecz uczestników kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez

powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Nie w każdej, zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W judykaturze Sądu Najwyższego utrwalił się pogląd, iż wskazanie przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nakłada na skarżącego obowiązek przedstawienia zagadnienia o charakterze abstrakcyjnym wraz z argumentami prowadzącymi do rozbieżnych ocen prawnych, wykazania, że nie zostało ono rozstrzygnięte w dotychczasowym orzecznictwie, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia tej konkretnej sprawy, ale także innych podobnych spraw, przyczyniając się do rozwoju prawa. Zagadnienie ma cechować się istotnością, czyli być doniosłe z uwagi na rangę zawierającego się w nim problemu prawnego oraz jego znaczenie wykraczające poza potrzeby rozstrzygnięcia sprawy, w której wniesiono skargę. Nie może mieć charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego orzeczenia (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, niepubl., z dnia 23 marca 2012 r., II PK 284/11, niepubl., z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13, niepubl. i z dnia 30 kwietnia 2015 r., V CSK 598/14, niepubl.).

Przedstawione w skardze kasacyjnej istotne zagadnienie prawne sprowadza się do rozstrzygnięcia: 1) czy dla ustanowienia zapisu windykacyjnego w testamencie konieczne jest posłużenie się przez testatora sformułowaniem o ustanowieniu zapisu windykacyjnego, 2) czy po nowelizacji kodeksu cywilnego

ustawą z 18 marca 2011 r. dla ustanowienia zapisu windykacyjnego w testamencie konieczne jest posłużenie się przez testatora ścisłym sformułowaniem o nabyciu przez zapisobiercę windykacyjnego przedmiotu zapisu z chwilą otwarcia spadku, czy też dla ustanowienia zapisu windykacyjnego dopuszczalne jest posłużenie się w testamencie notarialnym sformułowaniami o przeznaczeniu konkretnego przedmiotu z katalogu wymienionego w art. 981¹ § 2 k.c. wskazanej osobie, 3) czy po nowelizacji kodeksu cywilnego ustawą z dnia 18 marca 2011 r. w przypadku użycia przez testatora w testamencie notarialnym ogólnego zwrotu zapis, istnieje jakiegokolwiek domniemanie wynikające z systematyki przepisów działu IV k.c. co do uznania tego rodzaju rozporządzenia testamentowego, jako *a priori* zapisu zwykłego lub też *a priori, jako* zapisu windykacyjnego i czy po nowelizacji k.c. wprowadzonej ustawą z dnia 18 marca 2011 r., którykolwiek z zapisów (zwykły, windykacyjny) należy traktować, jako typ podstawowy, 4) czy po nowelizacji kodeksu cywilnego wprowadzonej ustawą z dnia 18 marca 2011 r. w przypadku użycia przez testatora w testamencie notarialnym ogólnego zwrotu zapis dopuszczalne jest ustalenie rodzaju zapisu (zwykły czy windykacyjny) przy zastosowaniu art. 948 § 1 k.c. i 948 § 2 k.c.

Zaprezentowane przez skarżącą zagadnienia prawne nie spełniają określonych w orzecznictwie Sądu Najwyższego wymagań, nie pozostają, bowiem w związku z rozstrzygnięciem sprawy, w której wniesiono skargę i zostały sformułowane, bez uwzględnienia obowiązującej w postępowaniu kasacyjnym zasady związania Sądu Najwyższego podstawą faktyczną zaskarżonego orzeczenia i niemożnością kwestionowania przeprowadzonej przez sąd drugiej instancji oceny dowodów (art. 398³ § 3 i 398¹³ § 2 k.p.c.). W świetle tych ustaleń, opartych przede wszystkim na zeznaniach notariusza sporządzającego testament, spadkodawca został pouczony o różnicy między zapisem zwykłym i windykacyjnym, zdecydował się na formułę zapisu zwykłego i stosownie do jego woli notariusz sporządził zapis zwykły. W stanie faktycznym sprawy nie powstały, zatem wątpliwości sygnalizowane przez skarżącą, sprowadzające się do niejasności, co do rodzaju zapisu sporządzonego przez spadkodawcę i wymagające rozstrzygnięcia prezentowanych zagadnień prawnych.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego należnych uczestnikom M. R. B.i M. B. B. orzeczono na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c., 391 § 1 i art. 13 § 2 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800, ze zm.).

aj